

KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XVII. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

Lистопад 1998

č. 4

Máme nasmlouvané zájezdy až do března příštího roku

Mladá scéna z Ústí nad Labem táhne diváky do sedadel již řadu let. Toto úspěšné divadlo přijelo na Popelku po dvou letech s volným zpracováním Tylova Strakonického dudáka. Ještě před představením v Lužné jsem se zeptal na několik otázek režiséra Pavla Trdly.

Mladá scéna z Ústí nad Labem opět na Popelce.

Jak se daří?

Naposledy jsme na Popelce byli v roce 1996 s Mauglím. Minulý rok jsme vynechali, protože jsme tak vytížení, že máme nasmlouvané zájezdy až do března příštího roku. Před čtrnácti dny jsme se vrátili z rakouského Heiden Reinsteinu, kde jsme byli právě s Mauglím na mezinárodním divadelním festivalu. Na repertoáru máme ještě stále Ptáka Ohniváka a Lišku Ryšku, hrájeme také Malou mořskou vllu, která se líbí. V poslední době hrájeme i hru, se kterou jsme zde letos – Čarovné tóny. Jedná se o volné zpracování pohádky na motivy Tylova Strakonického dudáka. Premiéru jsme měli 1. května. Následovaly dvě reprízy a krajská přehlídka, pak dvě představení doma. Na představení jsme přes prázdniny skoro dva měsíce nedělali, protože jsme jezdili jiná zájezdová představení. Mám pocit, že představení bude syrové.

Jak zkoušení Čarovných tónů probíhalo?

Hru na motivy napsala Kristina Herzínová – stejně jako minule Mauglího.

Myslím, že se jí to povedlo – samozřejmě tvrdí zastánci klasiky se v naší hře budou šfouat. Mám pocit, že hra na dudy současným dětem nic neříká, proto máme v naší úpravě flétnu. Dudy pochopitelně nejsou nejdůležitější, nejdůležitější je láska. S nápadem hrát tuto hru jsem přišel již před rokem. Seděli jsme s Kristinou na balkóně v pozdním letním odpoledni a přemýšleli, jaké máme možnosti. Na Strakonického dudáka jsem přišel nikoli přes Švandu, ale přes Vocílku. Takových všiváků jako je on je dneska strašně moc.

Slyšel jsem, že ve hře je přes sto kostýmů...

Zkoušel jsem to počítat, máme skutečně zhruba sto kostýmů. Švanda putuje světem, potkává mnoho lidí. Dostává se do Paříže, do Holandska, do Anglie a podobně.

Kolik lidí v Čarovných tónech hraje?

Účinkuje 36 lidí. Udržet tak velký soubor pohromadě je velice těžké. Občas cítím, že je to nad mé síly – ideální počet je okolo dvaceti lidí. V Mauglím nás hrálo dvacet čtyři, to bylo tak akorát. Stalo se například, že devět dní před národní přehlídkou nám vypadla žába, která je v souboru zhruba rok. Měl jsem ji ve čtyřech obrazech v malých roličkách. Přišla na zkoušku a že jí maminka řekla, aby skončila, protože se pohoršila ve škole. Pak se musí jedna zkouška zabít tím, že se přeořezává. Je to často nad lidské síly.

Máte již vybranou nějakou další hru?

Nechtěl bych to prozrazovat. Zatím jsme ještě ani neměli první čtecí zkoušku. Máme něco v plánu, ale zatím nevíme, zda do toho jít nebo ne. Jak už jsem říkal. Do října příštího roku

máme tolik zájezdů a závazků, že nevím, jestli to stihneme. Samozřejmě chceme tvořit dál, protože když soubor pouze opakuje, svým způsobem stárne a kornatí. To nechci. Je otázkou, zda to stihneme do krajší přehlídky, případně na Popelku, o tom bych teď nechtěl mluvit. Je jasné, že bychom chtěli hrát na příští Popelce už proto, že se bude hrát v novém. Když už jsme tu byli tolikrát a docela úspěšní, je jasné, že bychom chtěli hrát i na nových prknech. Láká mě to, ale za každou cenu to lámat a honit se, to nejde.

Jan Švácha

NA PRANÝŘI

DS SCÉNA Kralupy nad Vltavou

Jana Klatovská, Jiří Chmelař

Popelka

Klasická pohádka, dětmi i dospělými milovaná, a především notoricky známá, byla poměrně často přepisována do dramatické podoby a pravděpodobně i nadále bude. Ten krásný pohádkový příběh, v němž kouzelné síly přírody napravit to, co člověk zničil, a pokorné, pracovitě, nespravedlivě ubližované Popelce právem přivádí prince – symbol všeho krásného – citu, lásky.

Inscenace souboru z Kralup využívá dramatizaci starou několik desetiletí. Poznamenání dobou vzniku je na ní vidět. Vše, co jenom minimálně zavání tajemstvím, kouzlem, imaginací je nahrazováno věcmi a ději spíše „přízemními“ – zcela ve stylu vládnoucího psychologického realismu. Postava Tuláka – šaška nahradí tatínka a přináší oříšky (odkud), stejně tak vymizí holoubci – pravděpodobně i je nahradí šašek, kouzlo lásky nahrazuje potřeba poukázat na chytrost Popelky, střevíček je přilepen opět za zásadní asistence šaška. Text jen velmi málo umožňuje výstavbu dramatických situací, motivace jsou hledány v povrchních charakterizacích, posun se odehrává i v samotných postavách – Popelka se až příliš podobá svým sestrám, je jen o něco méně škodolibá a závistivá. Jejich „špatnost“ je totiž uložena ve žravosti a firtivosti – toť vše.

Inscenátoři bohužel spíše textu slouží, než aby se pokusili jeho problémy překonávat. Dámská část souboru je přece jen lepší než ta pánská (např. Marie Brázdilová jako Mamička podává velmi solidní výkon), avšak většinou se na jevišti nejedná, pouze reprodukuje text, divadelní obrazivost, imaginace chybí, vztahy mezi postava-

mi zůstávají ve slovních informacích, často nejsou podpořeny jednáním.

Scénografické řešení je založeno na jednoduché proměně z chalupy v zámek na principu otočných konstrukcí, avšak další možnosti v práci s prostorem příliš neumožňuje.

Souboru z Kralup patří dík za pokus o inscenování klasické pohádky – takže pro příště bych mu popřála více štěstí při výběru textové předlohy.

Kateřina Fixová

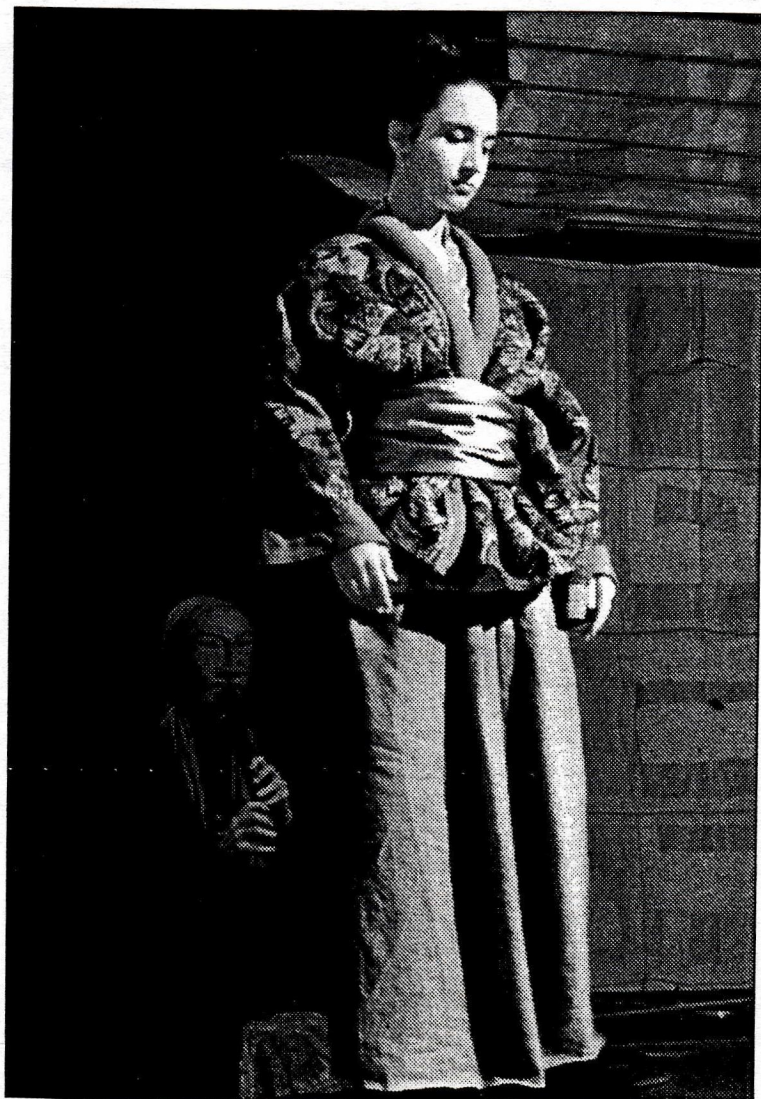
NA PRANÝŘI

LDO – ZUŠ Valašské Meziříčí

Dlouhá střapatá

LDO – ZUŠ Valašské Meziříčí se představil na letošní Popelce inscenací Dlouhá střapatá, která vznikla ve vlastní dílně souboru. Autorkou scénáře, který byl vytvořen dramatizací útlé novely ze sbírky japonských pohádek „Prodáný sen“, je Bohumila Plesníková. Té se podařilo adekvátně převést základní příběh, rozšířila party vesničanů a přidala navíc postavu Buddhy.

Režie (opět Bohumila Plesníková) je evidentně ovlivněna a inspirována postupy tzv. „tradičního japonského divadla“, i když pochopitelně vychází v základu z evropského divadelního pojetí. Z japonské provenience jsou využity zejména symboly a celá výtvarná stránka inscenace. Hned na začátku představení je nám jevištně naznačeno, že půjde o „divadlo na divadle“, že budou použity principy

DS Mladá scéna Ústí nad Labem

Kristina Herzinová

Čarovné tóny

Milí přátelé z Ústí,

připravili jste mi nelehké chvíle. Znáám vás poměrně dlouho a svým způsobem obdivuji a samozřejmě uznávám profesionální přístup k práci na vašich inscenacích. Vážím si i vašich pokusů dramaturgických (Maugli byl pro mě z tohoto hlediska skutečně velmi zdařilou prací), o to více mě zajímal váš pohled na báčorku českého klasika Josefa Kajetána. Váš pokus o přiblížení příběhu Strakonického dudáka dnešnímu mladému člověku, o jistou aktualizaci formální i obsahovou, však ve výsledku bohužel poněkud oslabil Tylovo téma hledání vlastního místa ve světě, téma zra-
dy nejen na svých blízkých, ale také na sobě samém, a zejména téma lásky ve všech jejích podobách. Nahrazeno bohužel nebylo ničím stejně nosným, stejně vzrušujícím. V první půlce inscenace až neúměrně dlouhými sekvencemi, postrádajícími divadelní zkratku, obrazivost, řešíte

motivy Švandovy stoupající slávy daleko důrazněji než téma hlavní. V druhé části pak, jako kdyby oně cesty za štěstím nebylo, prosazuje se více téma lásky mateřské na úkor té, která příběh nese – totiž lásky mezi Švandou a Dorotkou. Je škoda, že realizace ještě problémy prohlubuje – efekty technické se na mnoha místech stávají důležitějšími než to, co by měly pouze dokreslovat. Režie – a to především v první části – sahá spíše k popisu než ke znaku, spíše ilustruje než interpretuje. Paradoxně pak největšího účinku dosahují scény, ve kterých zůstal Tyl zachován a ve kterých se objevuje něco velmi potěšitelného – totiž jednoznačný posun v herectví. Tam, kde je herci dán prostor pro vytvoření dramatické situace, pro jednání, tam naprostá většina z vás dokazuje hereckou schopnost nabízených možností využít. Kalafuna především, ale také Švanda, Kordula i Vocilka – to jsou živoucí, divadelními charaktery vybavené dramatické postavy.

Milí Ústečáci, znám vás poměrně dlouho, takže si tróufám tvrdit, že i přes dnešní pocit zklamání budete o tom všem, co jsme vám řekli, přemýšlet a jistě na své inscenaci zapracujete. Zaslouží si to ona i vy.

Kateřina Fixová

antiiluzivního divadla (příchod Buddhy, oblékání Samuraje Jošinariho). Kde jsou tyto principy realizovány, tehdy je inscenace nejpůsobivější. Naopak tam, kde se vytváří zbytečná iluze (některé pasáže vesničanů, přebíhání děvčat z chrámu do vesnice apod.), je nejproblematictější. Rovněž zařazení postavy Buddhy, která je přítomna všemu dění, se nám jeví nešťastné a zbytečné. Navíc v okamžiku, kdy jsou nalezené věci zakopávány k nohám této postavy, vzniká další význam, který s děním na jevišti vůbec nekoresponduje. Také by stálo za to zamyslet se nad řešením situace, kdy „předměty“ klepají v noci na stěny chrámu a představují je samotní účinkující. Přesnější a účinnější by jistě bylo použití jiných výrazových prostředků (např. výtvarných).

Celkově lze říci, že jsme byli svědky zajímavé inscenace, která vynikala zejména výraznou výtvarnou stránkou a které se podařilo sdělit ústřední téma, jež se dá vyjádřit jako touha po harmonii a řádu.

Milan Schejbal

V Lužné se divadlo líbilo

LUŽNÁ (hlb). Během sobotního představení v Lužné se nám podařilo zachytit starostu obce, která Popelce vytrhla trn z paty – pana Františka Staňka. Zeptali jsme se jej, jak na národní přehlídku reagují lidé v Lužné.

„Myslím si, že lidé v Lužné jsou rádi, že po delší době je v naší obci divadlo a že se mohou na něco hezkého podívat. Děti byly na divadle v rámci školní výuky, ale chodily do divadla i po ní. Domlouval jsem se s dramaturgyní oddělení Kulturního centra Alenou Mutinskou, že bychom mohli pokračovat ve spolupráci. A to i v tu dobu, kdy bude divadlo v Rakovníku hotové. I přesto by se nějaké představení mohlo v Lužné uskutečnit. Když máme tak pěkný sál, tak ať naše spolupráce s divadly pokračuje. Moc se mi to líbilo,“ dodal pan starosta.

LUŽNÁ (kz). Dalším člověkem, který se v Lužné zasloužil o úspěch Popelky, je nájemce kina pan Rostislav MENZL. Zeptal jsem se ho na totéž, jako redakční kolega pana starosty Staňka:

„Myslím si, že Lužeňáci Popelku ve své obci přivítali, byli nadšeni. Jsem rád, že jsem i já mohl k úspěchu přispět.“

Co říkáte letošní Popelce?

Jiří Anderle

Divadelní soubor Hrudkováček z Vyššího Brodu

Já strašně oceňuji, jak je udělaná výzdoba v celém prostoru KC. Nejvíce oceňuji, jak se podařilo vymyslet keramickou skládačku na krk. Pro příští rok bych si přál, aby vše bylo o kousíček lepší než letos. I když si myslím, že není co zlepšovat, nějaký ten kousíček se vždycky najde.

Gabriela Nosková (první dvojče)

Divadelní soubor Teta Praha

Přijela jsem až v sobotu, takže jsem zatím viděla pouze dvě představení. Ta mě moc nezaujala, ale odpovědně nás čeká představení z Ústí nad Labem. Na to se těším, protože jsem od nich viděla Mauglího, který se mi moc líbil. Představení Pavla Trdly jsou známá svou kvalitou.

Simona Nosková (druhé dvojče)

Divadelní soubor Teta Praha

Líbí se mi. Když jsem zde byla loni, bylo tu lepší zázemí než letos. Je jasné, že je to dané rekonstrukcí divadla. Takže vlastně není proč si stěžovat.

Ondřej Volejník

Divadelní shluk Dovejvrtky Praha

Líbí se mi tu vždycky. Je znát rozdíl mezi divadlem a sálem KC. Především na večerech. Ne, že by byly horší, ale v divadle to mělo zkrátka svůj půvab.

Nada Kálová

Divadelní soubor Havlíček Neratovice

Přijeli jsme se sem podívat a atmosféra je opravdu fantastická. Z představení, která jsem zhlédla dopo-

sud, mě zaujalo představení ZUŠ ze Zlína Mušketýři ze IV. B – to mě opravdu uchvátilo. Stejně tak mladší holčičky s Havranem z kamene. Jinak, vždycky když přijedu do Rakovníka, jsem tu ohromně spokojená, protože tu má divadlo fantastické zázemí. Doufám, že do příštího roku bude hotová rekonstrukce divadla a zázemí bude opět takové, jak si jej pamatujeme z minulých let.

-hlb-, -kz-

HARMONOGRAM DNEŠNÍHO DNE

10.00 HOD.

SÁL KC

Představení Dejvického divadla
Praha

ŠVEC DRATVIČKA

11.30 HOD.

SÁL KC

**ZAKONČENÍ PŘEHLÍDKY
S VYHLÁŠENÍM VÝSLEDKŮ
A OCENĚNÍM NEJLEPŠÍCH
VÝKONŮ**